

Valtiovarainministeriön ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen välinen tulossopimus vuodelle 2023

sekä ennakkolliset tavoitteet vuosille 2024-2026

Sisältö

1.	Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen strategia ja toimintaympäristön muutokset	3
2.	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	5
3.	Toiminnallinen tuloksellisuus	5
3.1.	Toiminnallinen tehokkuus.....	5
3.1.1.	Tuottavuus.....	6
3.1.2.	Kannattavuus ja kustannusvastaavuus	6
3.2.	Tuotokset ja laadunhallinta.....	6
3.2.1.	Suoritteet ja julkishyödykkeet	6
3.2.2.	Palvelukyky ja laatu	8
4.	Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet.....	9
5.	Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja hallinta.....	10
6.	Rahoitus ja henkilötyövuodet.....	10
7.	Sopimuksen voimassaolo ja seuranta.....	12
8.	Allekirjoitukset.....	12
	Liite 1: Vuodelle 2023 suunniteltujen hankkeiden listaus	13

1. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen strategia ja toimintaympäristön muutokset

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT) tuottaa luotettavaa taloustieteellistä tutkimustietoa ja analyysejä päätöksenteon tueksi. VATT keskittyy tutkimuksessaan julkistalouden kysymyksiin ja arvioi talouspolitiikan tavoitteita, toimeenpanoa ja vaikuttavuutta tutkimuksen keinoin. Valtiovarainministeriö voi antaa tutkimuskeskukselle toimeksiantoja. VATT:n yhteydessä toimii riippumaton Talouspolitiikan arviointineuvosto, jonka tehtävänä on arvioida talouspolitiikkaa ja talouspolitiikan onnistumista erityisesti taloudellisen kasvun ja vakauden, työllisyyden ja julkisen talouden pitkän ajan kestävyyskannalta.

Datahuone, jonka tarkoituksena on tehdä nopeaa datapohjaista selvitystyötä päätöksenteon tueksi on aloittanut VATTissa organisaatioyksikkönä syyskuussa 2022. Datahuonetoiminta perustuu kolmevuotiseen (2023-2025) projektirahoitukseen ja sen toimintaa seuraamaan on perustettu ulkopuolinen ohjausryhmä. Toiminta on rakennettu yhteistyölle Helsinki GSE:n ja Tilastokeskuksen kanssa. Datahuone pyrkii muun muassa osaltaan edistämään varautumista Venäjän helmikuussa 2022 aloittaman hyökkäyksen tuomiin suoriin vaikutuksiin liittyen tuontiin ja vientiin, energiasektoriin, sekä yleisesti ottaen tuottamaan selvityksiä tukemaan päätöksentekoa, kun kansantaloutta kohtaa vaikeasti ennakoitavia uhkia ja riskejä. Vastauksia pyritään antamaan tarvittaessa myös inflaation kiihtymisen aiheuttamien vaikutusten kohdistumiseen muun muassa liittyen kaupan häiriöihin, hintojen nousuun ja komponenttipulaan. Yleisesti ottaen toiminta pyrkii tukemaan kansantalouden ja valtiontalouden kehitykselle tärkeää nopeaa päätöksentekoa.

VATT nojaa voimakkaasti ulkopuoliseen rahoitukseen, jonka saamiseksi joudutaan perusrahoitusta käyttämään myös hankerahoituksen vastinrahana. VATT:n tutkimusohjelmaa määrittävät siis myös teemat, joihin on saatavissa kilpailtua usein monitieteistä tutkimusrahoitusta. Puhtaasti taloustieteelliseen tutkimukseen suunnattua ulkopuolista hankerahoitusta on saatavilla niukasti. Hakiessaan ulkoisen rahan projekteja VATT pyrkii huomioimaan päätöksenteon tukemisen vaatimukset. Tuloksellinen yhteistyö kumppanien kanssa ja luottamus VATT:n tutkimuksen laatuun luovat edellytykset onnistuneesti hankkia täydentävää tutkimusrahoitusta.

VATT:lla on merkittävä rooli kotimaisessa taloustieteen tutkijayhteisössä sekä rooli empiiristen aineistojen kokoamisessa ja hyödyntämisessä politiikan valmistelun tarpeita varten. VATT pyrkii edistämään yhteistyökumppaniensa kanssa tietoaineistoihin ja tietoaineistojen yhdistämiseen liittyvien lupa- ja muiden käytäntöjen virtaviivaistamista ja nopeuttamista.

Globalisoituneessa ja digitalisoituvassa maailmassa suomalaiseen yhteiskuntaan vaikuttaa useita kehityskulkuja, joilla on suoria vaikutuksia valtiovarainministeriön toimialalla. Näitä ovat muun muassa ilmastonmuutos; väestörakenteen muutos ja muuttoliike maan sisällä ja maan rajojen yli, alueellinen eriytyminen ja kaupungistuminen, globaali kilpailu ja maailmantalouden muutokset, yhteiskunnan digitalisoituminen. Kehityskulut vaikuttavat niin markkinoiden muotoutumiseen kuin veropohjaankin sekä valtion tuloihin. Toisaalta uusien teknologioiden, digitalisaation ja tietovarantojen hyödyntäminen tarjoavat uusia mahdollisuuksia Suomen julkiselle taloudelle. Hyvinvointialueiden

aloittaminen 2023 alusta on haaste niin tietoaineistojen kuin talouden johtamisen, ennustamisen ja valvonnan osalta. VATT:n strategia vuosille 2021-2025 vastaa laaja-alaisesti näihin havaittuihin haasteisiin ja niihin liittyviin tietotarpeisiin.

VATT tutkii ja selvittää tapoja toteuttaa muun muassa verotukseen, tulonsiirtoihin energiamarkkinoihin, koulutukseen liittyviä politiikkatoimia ja pyrkii löytämään ratkaisuja, joita käyttämällä parannetaan suomalaista kilpailukykyä ja samalla edesautetaan kansalaisten välistä tasa-arvoa. VATT on mukana Suomen Akatemian verotutkimuksen huippuyksikössä, mikä on omiaan tukemaan VATT:n tavoitteita verotutkimuksen suhteen sekä tuo pitkäaikaisia resursseja tutkimukseen ulkoisen rahoituksen muodossa.

Strategiansa mukaisesti VATT tehostaa vaikuttavuuttaan ja tutkimuksensa tunnetuksi tekemistä eri tavoin, sekä seuraa vaikuttavuutensa kehitystä viestintään liittyvillä mittareilla, jotka on otettu käyttöön 2022. VATT kehittää tutkimustoimintansa johtamisjärjestelmää, tarkoituksena julkaisu- ja asiantuntijatoiminnan vaikuttavuuden kehittäminen.

Vuosi 2023 on neljäs vuosi peräkkäin, jolloin viraston toimintaan vaikuttaa yhteiskunnallinen turvallisuuskriisi. Venäjän hyökkäys Ukrainaan, yhä jatkuva COVID-19 pandemia sekä turvallisuusympäristön muutoksesta johtuvat toimet kansainvälisen yhteistyön lisääntymisessä ovat edellyttäneet normaalin toiminnan lisäksi resurssien kohdentamista ja toiminnan uudelleen järjestelyjä. Turvallisuustilanteen nopea kehitys parempaan suuntaa ei ole näkyvissä. Virasto huolehtii toimintansa sekä vastuullaan olevan kriittisen infrastruktuurin jatkuvuuden turvaamisesta ja varautumisesta. Virasto huolehtii yhteistyössä toimintaansa ohjaavan osaston kanssa YTS- (yhteiskunnan turvallisuusstrategia) tehtävien mukaisesta varautumisesta ja tarvittavasta yhteistyöstä.

2. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Taulukko 1 Tavoitteet vuoden 2023 talousarvioesityksessä

Toimialan yhteiskunnalliset vaikutavuustavoitteet indikaattoreineen	Yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita tukevat TAE:n lukutavoitteet	Toiminnallisen tuloksellisuuden mittarit ja alustavat tavoitteet TAE:n toimintamomentilla
28. VM:n hallinnonala	30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	02. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
<p>Kestävä julkinen talous</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kestävyysvaje pienenee - Valtionhallinnon nettorahoitusvarat/BKT-suhde nousee - Julkisen talouden nimellinen alijäämä on alle 3 % suhteessa BKT:hen - Verovaje on alhainen. 	<p>Tilastot, tietoaineistot, tutkimukset ja palvelut ovat luotettavia ja relevantteja</p> <p>Tutkimustoiminta tukee päätöksentekoa, joka vastaa Suomen kansantalouden tärkeimpiin haasteisiin</p>	<p>Menestyminen tutkimusrahoituksen hankinnassa siten, että VATT pystyy jatkossakin keskittymään tutkimuksessa painopistealueisiinsa; strategisten rekrytointien hyödyntäminen tutkimusohjauksen ja tutkimustoiminnan vahvistamisessa sekä tutkimuksen tukipalvelujen kehittäminen.</p> <p>Julkaisujen laatupainotettu määrä suhteutettuna henkilötyövuosiin kasvaa ja asiantuntijatoiminnassa pystytään keskittymään vaikuttavuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin.</p>
<p>Sosiaalisesti kestävä talouskasvu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työllisyysaste nousee - Työttömyys vähenee. 		
<p>Ekologisesti kestävä kasvu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suomen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 		
<p>Valtionhallinto toimii hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtionhallinto toimii kansalaislähtöisesti - Julkisen hallinnon digitalisaatiokehitys ja hyvä tiedonhallinta tehostavat ja parantavat julkisia palveluita 	<p>Digitaaliset palvelut lisäävät tietojen hyödyntämistä ja tehostavat julkishallinnon toimintaa</p>	

3. Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1. Toiminnallinen tehokkuus

Keskeiset tavoitteet vuodelle 2023 ovat menestyminen ulkoisen tutkimusrahoituksen hankinnassa siten, että VATT pystyy jatkossakin keskittymään tutkimuksessa painopistealueisiinsa; strategisten rekrytointien hyödyntäminen tutkimusohjauksen ja tutkimustoiminnan vahvistamisessa sekä tutkimuksen tukipalvelujen kehittäminen (TAE). Merittävää toiminnalliselle tehokkuudelle Datahuone-toiminnan osalta on kyvykyys tehdä tehokkaasti yhteistyötä sidosryhmien kanssa.

3.1.1. Tuottavuus

VATT:n toiminta tähtää tutkimuksen korkeaan laatuun sekä merkittävyyteen ja vaikuttavuuteen yhteiskunnallisen päätöksenteon kannalta. Valtion talousarvioesityksessä on tavoite VATT:n tuottavuuden kehitykselle siten, että julkaisujen laatu painotettu määrä henkilötyövuosiin suhteutettuna kasvaa.

Taulukko 2 Tuottavuuden mittarit

Mittari	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Julkaisutoiminnan tuotosindeksin muutos (%)	12,9	1,0	-15,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Kokonaistuottavuusindeksin muutos (%)	13,1	1,0	-23,73	1,0	1,0	1,0	1,0

Tuottavuusindeksi = tuotosindeksi/panosindeksi. Sekä tuotos- että panosindeksi lasketaan painotettuna summana. Tuotoksissa painoina käytetään eri julkaisujen ja asiantuntijatehtävien painoja, panoksissa Tilastokeskuksen deflaattoreita eri kustannuspaikkakategorioille (palkka, poistot, muut kulut). Kokonaispanokset eivät sisällä Talouspolitiikan arviointineuvoston osuutta. Kuluvan vuoden arvio lasketaan lokakuun viimeisenä päivänä, kun Tilastokeskuksen luvut ovat käytettävissä.

3.1.2. Kannattavuus ja kustannusvastaavuus

VATT ei aseta yhteisrahoitteiselle tutkimustoiminnalle varsinaisia kustannusvastaavuuteen liittyviä tavoitteita, mutta seuraa sen kehittymistä vuosittain. VATT pyrkii mahdollisuuksien mukaan suuntaamaan täydentävän rahoituksen hakemuksia hankkeisiin, jotka sopivat mahdollisimman hyvin VATT:n tutkimusteemoihin.

Taulukko 3 Kustannusvastaavuuden mittari

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Arvio 2022
Kustannusvastaavuus yhteisrahoitteisissa hankkeissa	73,6	45,8	66,3	66,5	50,0

3.2. Tuotokset ja laadunhallinta

3.2.1. Suoritteet ja julkishyödykkeet

Strategiakaudella 2021-2025 VATTin tutkimusyksikön työ jakautuu viiteen teemaan: Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako; julkiset palvelut ja paikallinen julkistalous; energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikka; yritystoiminnan verotus ja sääntely; työmarkkinat ja koulutus. Vuodelle 2023 suunniteltujen hankkeiden listaus on tulossopimuksen liitteenä.

Datahuoneyksikön toiminta keskittyy nopeiden selvitysten ja tietopohjaisten raporttien valmisteluun, sekä päätöksenteon nopeaan tukemiseen rekisteriaineistojen ja asiantuntijuuden perusteella.

VATT:n tutkimustuloksia julkaistaan omien julkaisusarjojen julkaisujen ohella tieteellisissä kansainvälisissä aikakauskirjoissa sekä muun muassa valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan julkaisusarjassa. Tieteellisten aikakauskirjojen vertaisarviointi on keskeinen osa tutkimuksen laadunvarmistusta.

VATT:n asiantuntijatoiminnan rungon muodostavat tutkimustulosten esittely päätöksentekijöille, lausunnot ja kuulemiset esimerkiksi eduskunnan valiokunnissa sekä osallistuminen asiantuntijana muun muassa ministeriöiden asettamiin työryhmiin. Näiden lisäksi tutkijat osallistuvat tutkimustulosten popularisointiin VATT:n viestinnän tukemana sekä kansainvälisen tiedeyhteisön asiantuntijatoimintaan, kuten tieteellisten artikkelien vertaisarviointiin sekä väitöskirjojen ja viranhakijoiden arviointityöhön. Mitattavien asiantuntijatuotosten lisäksi VATT:n asiantuntijatoiminta muodostuu muusta tutkimukseen perustuvasta politiikkavalmistelun asiantuntijatuotosta. VATT ja VM ovat yhteistyössä valmistelleet keväällä 2020 julkaistun kansainvälisen arviointiraportin tulosten pohjalta uusia toimia asiantuntijayhteistyön kehittämiseen. Toimia VATT:n vaikuttavuuden parantamiseksi otettu vaiheittain käyttöön vuoden 2022 aikana ja niitä jatketaan tulevina vuosina.

Asiantuntijatoiminnassa tavoite on, että pystytään keskittymään vaikuttavuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin (TAE). Tämän tavoitteen saavuttamisessa on olennaista VATT Policy Brief -julkaisusarjan aktivoiminen, koska käyttäjä- ja latausmäärätietojen perusteella se on kaikkein tavoitettavin VATT:n julkaisusarjoista ja päätöksentekijöille julkaisusarjoista relevantein.

Taulukko 4 Julkaisutoiminnan tunnuslukuja

Julkaisutoiminta	Laatupainotus	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Ennuste 2022	4 vuoden keskiarvo
VATT:n sarjat						
Tutkimukset	1	2	3	0	2	1,75
Working papers	1	14	9	9	4	9
Muistiot, valmisteluraportit ja Policy Brief	1	4	2	5	9	5
VATT:n ulkopuoliset sarjat						
Tutkimukset	1	25	13	30	27	23,75
Artikkelit	1,5	16	13	13	5	11,75
Referoidut kv-aikakauskirjat (A)	4	2	4	3	0	2,25
Referoidut kv-aikakauskirjat (B)	3	10	6	4	8	7
Referoidut kv-aikakauskirjat (C)	2	5	3	4	7	4,75
Referoidut kv-aikakauskirjat (D) ja artikkelikokoelmat	1	7	6	10	4	6,75
Julkaisutoiminta yhteensä (laatupainotettu)	101,2	122,4	91,7	103,5	87,9	101,4

Taulukko 5 Asiantuntijatoiminnan tunnuslukuja

Asiantuntijatoiminta	2018	2019	2020	2021	2022	4v. ka.
Lehtikirjoitukset ja kolumnit	41	22	25	20	6	27
Esitelmät	264	268	146	140	123	204,5
Tiedeyhteisöä palvelevat lausunnot	124	120	135	100	82	119,75
Päätöksentekoa palvelevat lausunnot	37	23	43	42	42	36,25
Työryhmät	118	114	121	154	169	126,75

3.2.2. Palvelukyky ja laatu

Tutkimustoiminta tukee päätöksentekoa, joka vastaa Suomen kansantalouden tärkeimpiin haasteisiin. Asiantuntijatoiminnassa pystytään keskittymään vaikuttavuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin. Osana strategiaansa VATT tehostaa vaikuttavuuttaan ja tutkimuksensa tunnetuksi tekemistä eri tavoin, muun muassa eri yleisöille suunnattua viestintää tehostamalla. Jokainen VATT:n tutkija on viestijä.

Tutkimustoiminnan julkaisujen laadun osalta VATT:ssa hyödynnetään tiedeyhteisön käytössä olevia laatukriteerejä, jotka liittyvät erityisesti tieteellisen julkaisujen hyväksymisprosessiin ja vertaisarviointiin. VATT:n julkaisu toiminnan osalta vertaisarvioituille julkaisuille on sovittu painokertoimet, joilla on pyritty huomioidaan tuotettujen julkaisujen laadun merkitys juuri VATT:n strategian mukaiselle tavoitteille. Tutkimuksen laadun seurannassa huomioidaan myös muut tiedeyhteisön palkinnot ja tunnustukset, jotka osoittavat tutkimuksen laadun tasoa.

VATT pyrkii palvelemaan tasapuolisesti tutkimustiedon käyttäjiä ja sitoutuu edistämään avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintakulttuuria. VATT panostaa vaikuttavuutensa kehittämiseen viestinnän keinoin. Tavoitteena on, että tutkimustulokset ovat suoraan ja helposti päätöksentekijöiden, valmistelijoiden ja muiden tiedon tarvitsijoiden käytettävissä. Tutkimustiedon jakelun peruskanavana käytetään Kansalliskirjaston ylläpitämään julkaisuarkistoa. Kehitystyötä jatketaan vuoden 2023 aikana siten, että VATT liittyy Kansalliskirjaston ylläpitämään Finna-hakupalveluun, jonka kautta sen julkaisut ovat entistä laajemmin saatavilla ja samalla edistetään tieteen avoimuutta.

Tutkimustoiminnan ja sen tulosten integroimisen suunnittelua osaksi valtakunnallista tutkimustietovarannon tietokokonaisuutta (tiedejatutkimus.fi) jatketaan tulevana vuonna. Suunnittelulla on yhteisiä rajapintoja sekä edellä todetun Finna-hakupalvelun että VATT:n tutkimusprojektien sähköisen salkunhallintaratkaisun kehittämisen kanssa. Tavoitteena on parantaa tutkimusprojektien hallittavuutta sekä laajemman yleisön tietoisuutta meneillään olevista tutkimusprojekteista.

Keväällä 2020 julkaistun kansainvälisen arviointiraportin tulosten perusteella VATT:lla on vakiintunut asema politiikkapäätösten jälkikäteisarvioinnissa, mutta niiden ennakoarvioinnissa on kehitettävää. VATT jatkaa tulevalla suunnittelukaudella tähän huomioon pohjautuvaa kehitystyötä. Vuodelle 2023 on asetettu tavoitteeksi medianäkyvyyden lisääminen ja viestinnän sisällön selkeys.

Näin lisätään tutkimuksen näkyvyyttä, saavutettavuutta ja osallistutaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja vuorovaikutukseen. Vuoden 2022 alusta viestinnän pysyvät henkilöresurssit on saatu vakiinnutettua ja tavoitteena on vahvistaa VATT:n viestinnän toimintaedellytyksiä ja vaikuttavuutta. Vuonna 2022 on toteutettu useita tätä tavoitteita tukevia uudistuksia. Medianäkyvyyden osalta pyritään ylittämään alla olevan taulukon mukaiset neljän vuoden keskiarvojen lukumäärät, joskin järjestelmävaihdoksista johtuen neljän vuoden keskiarvot eivät ole täysin vertailukelpoisia. Lisäksi pyritään lisäämään Twitter-kanavien seuraajamääriä.

Tutkimustulosten saamaa julkisuutta seurataan säännöllisesti. Ajankohtaisiin keskusteluteemoihin pyritään nostamaan aktiivisesti myös aikaisemmin VATT:ssa tehtyjä tutkimustuloksia ja selvityksiä, jotka edelleen ovat relevantteja keskustelun teemoissa.

Taulukko 6 Medianäkyvyyden tunnuslukuja

Medianäkyvyys	2018	2019	2020	2021	Arvio 2022	4 vuoden keski-arvo
Mediaseurantaosumat (kpl)	839	1025	1 084	1 100	1 200	1 002
Verkkosivusto vatt.fi –käynnit (kpl)	-	60 000	93 375	100 000	100 000	88 344
Twitter -kanavan seuraajat (FI)	4 600	5 200	5 900	6 300	6 500	5 975
Twitter -kanavan seuraajat (EN)	250	530	900	1 000	1 200	908
Twiitin näyttökerrat (yht. FI ja EN, milj. kpl)	1,6	1,2	1,04	0,7	0,5	0,8

4. Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet

VATT:n ICT-toimintaympäristön uudistaminen jatkuu yhteistyössä Valtorin kanssa. Henkilöstö-, ta- lous- ja ICT-palvelujen yhteistyötä jatketaan ja arvioidaan mahdollisuuksia myös palvelujen laajen- nuksiin. Samaan aikaan pyritään vahvistamaan muita tutkimuksen ydintoiminnalle tärkeitä VATT:n itse tuottamia tukipalveluja ja toimintaedellytyksiä.

Taulukko 7 Hankkeet

Hanke	Mihin tulossopimuksen tavoitteeseen liittyy
VATT:n ICT-toimintaympäristön ja palvelujen uudistamiseen liittyvät kehittämishankkeet: 1) Virtuaali Valtti (Testauksesta tuotantoon). 2) Tutkimustoiminnan ja sen tulosten integroiminen osaksi valtakunnallista tutkimustietovarantoratkaisua (suunnittelu) 3) Projektitalouden suunnittelun ja seurannan ratkaisut (Pilotoinnista tuotantoon). 4) Asianhallinta- ja arkistointijärjestelmän uudistaminen (Twe-asianhallintaj- järjestelmän päivittäminen vastaamaan sähköisen asiankäsittelyn ja arkistoinnin vaatimuksia) 5) Siirtyminen Valtorin Perusviesti-ratkaisusta Pilviviesti-ratkaisuun (suunnittelu) 6) Valtorin mobiilipäätelaittepalvelu (selvitys)	Tutkimuksen tukipalvelujen kehittäminen

5. Henkilöstövoimavarojen kehittäminen ja hallinta

Taulukko 8 VM:n hallinnonalan yhteiset henkilöstövoimavarojen mittarit

Mittari	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Ennuste 2022 *	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi Y, asteikko 1-5)	3,74	3,9	3,55	3,9	3,9	3,9	3,9
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	2,2	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Johtajuusindeksi, (VMBaro, JO)	3,65	3,9	3,28	3,6	3,9	3,9	3,9
Yhdenvertaisuuden toteutuminen työyhteisössä (VMBaro 5.5.)	3,85	4,0	3,89	4,0	4,0	4,0	4,0

* VM-barotulokset jo toteumia

Taulukko 9 Valtion yhteiset HR-tavoitteet: osaamisen kehittäminen, liikkuvuuden edistäminen, työnantajakuva

Mittari	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Ennuste 2022	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Strateginen henkilöstösuunnittelu *	4	4	4	4	4	4	4
Kokemus oppimisesta ja uudistumisesta (VMBaro 4.1)	4,26	4,3	4,25	4,3	4,3	4,3	4,3
Työnantajakuva ja arvot (keskiarvo VMBaron kohdista 8.2-8.4)	3,72	3,9	3,44	3,9	3,9	3,9	3,9

* Strateginen henkilöstösuunnittelu, itsearviointi:

5 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista sekä osa johtamisprosesseja toimien johdon käytännön työkaluna toiminnan suunnittelussa

4 = strateginen henkilöstösuunnittelu on virastossa säännöllistä ja ajantasaista

3 = viraston henkilöstösuunnittelu on strategista

2 = virastolla on henkilöstösuunnitelma

1 = virastolla ei ole henkilöstösuunnitelmaa

6. Rahoitus ja henkilötyövuodet

VATT:n rahoitus koostuu valtion budjetin kautta kohdennettavasta toimintamäärärahasesta sekä tutkimushankkeiden hankerahoituksesta. VATT:n kokonaisrahoitus on kehittymässä alijäämäiseksi vuonna 2025, vaikka ulkopuoliselle rahoitukselle asetettu tavoitetaso saavutettaisiin vuodesta 2022 eteenpäin. VATT:n kustannusrakenteella ja ulkopuolisen rahoituksen nykyisellä osuudella siirtyvän määrärahan taso tulisi pitkällä aikavälillä olla vähintään 800 000 euroa. Nykyisen kustannustason säilyttäminen edellyttäisi pidemmällä aikavälillä noin 2,1 miljoonan euron ulkopuolista rahoitusta vuositason tasolla. Mikäli ulkopuolisen rahoituksen osuutta ei onnistuta kasvattamaan lähivuosina, tulee pysyvän henkilöstön palkkakustannukset laskea vuositason tasolla pidemmällä tähtäyksellä noin 3 miljoonan euron tasolle.

Taulukko 10 Rahoitus

28.30.02 VATT:n toimintamenot, 1000 euroa	Toteuma 2021	Talous- arvio 2022	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026
Henkilöstökulut	3 563	3 760	3 900	3 960	4 020	4 080	4 140
Toimitilavuokratulot	371	375	380	385	390	395	400
Palvelujen ostokulut	1 107	1 230	1 220	1 230	1 240	1 250	1 270
Muut kulut	164	300	230	290	300	310	320
Investointimenot		0		0	0		
Bruttomenot	5 205	5 665	5 730	5 865	5 950	6 035	6 120
Maksullisen toiminnan tuotot		50	100	150	50	50	50
Muut tuotot		1 450	1 700	1 450	1 450	1 450	1 450
Bruttotulot	1 600	1 500	1 800	1 600	1 500	1 500	1 500
Nettokäyttö/-käyttöarvio	3 605	4 165	3 930	4 265	4 450	4 535	4 620
Siirtynyt/siirtyy	1 447	1 691	1 691	1 643	1 232	656	
Tilinpäätös/TA/TAE/kehys	3 850	3 882	3 882	3 854	3 854	3 854	3 854
Käytettävissä yhteensä	5 297	5 573	5 573	5 497	5 086	4 490	3 854
Siirtyy seuraavalle vuodelle	1 691	1 408	1 643	1 232	636	-45	-811

Taulukko 11 Rahoituksen jakauma VATT:n ja Talouspolitiikan arviointineuvoston kesken

28.30.02.01 Valtion taloudellinen tutkimuskeskus 1000 euroa	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026
Talousarvio/kehyspäätös	3 572	3 544	3 544	3 544	3 544
28.30.02.02 Talouspolitiikan arviointineuvosto, 1000 euroa					
Talousarvio/kehyspäätös	310	310	310	310	310

Datahuonetoiminnan pilotointiprojekti (2023-2025) on saanut rahoitusta vuodelle 2022 yhteensä 250 000 euroa ja vuodelle 2023 on olemassa kehyspäätös yhteensä 535 000 euroa. Lisäksi VATT on esittänyt vuoden 2023 suuruista rahoitusta koko projektin kestolle sekä vuosille 2026-2027. Datahuonetoiminnan rahoitusta on kuvattu erikseen alla näkyvässä taulukossa.

Taulukko 12 Datahuonetoiminnan rahoitus

28.30.02.01 Datahuonetoiminta, 1000 euroa	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026
Talousarvio 2022/kehyspäätös 2023/ esitys 2024-2026	250	535	535	535	535

Taulukko 13 Henkilötyövuodet

	Toteuma 2021	Tulos- sopimus 2022	Arvio 2022	Arvio 2023	Arvio 2024	Arvio 2025	Arvio 2026
Henkilötyövuodet yhteensä	47	52	52	52	52	52	52
Datahuonetoimintaan arvioidut henkilötyövuodet yhteensä			1,5	6-10	6-10	6-10	6-10

7. Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2023 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä ole voitu ottaa huomioon.

VATT toimittaa vuosittain toteumaraportin ensimmäiseltä vuosipuoliskolta valtiovarainministeriölle elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva tilinpäätösasiakirja, joka sisältää toimintakertomuksen, toimitetaan valtiovarainministeriölle välittömästi sen valmistuttua. Tilinpäätöksen tulee valmistua helmikuun loppuun mennessä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan erikseen sovittavissa tulosohtauskokouksissa, jotka pidetään kaksi kertaa vuodessa ministeriön koolle kutsumina hallinnonalan suunnittelun ja seurannan aikataulujen mukaisesti.

VATT vie tulossopimuksen suunnittelun ja seurannan nettisivulleen Valtiokonttorin antaman määräyksen mukaisesti.

8. Allekirjoitukset

Helsingissä 13. päivänä joulukuuta 2022

Valtiovarainministeriö

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

Annika Saarikko
Valtiovarainministeri

Mikael Collan
Ylijohtaja

Anu Nousiainen
Hallinto- ja kehitysjohtaja

Outi Örn
Talous- ja hallintojohtaja

Liite 1: Vuodelle 2023 suunniteltujen hankkeiden listaus

Taulukko 14 Projektit (tilanne 29.11.2022)

Projektinro	Projektin nimi	Vastuututkija	Aikataulu	Ulkoisen rahoitus	Euroa vuonna 2023	Valmiit julkaisut
Julkiset palvelut ja paikallinen julkistalous						
T0236	Asumisen verojen ja tukien vaikutukset + tutkimuskulut	Lyytikäinen	9/2018-8/2023	SA	70154	T 12/2020, WP 10/2022
T0261	Crime Workshop	Huttunen	2024	YJS	26500	-
T0297	Effect of loan-to-collateral limits on household leverage and housing choices	Lyytikäinen	1/2021-12/2023			WP 10/2022
T0301	Effect of tax and transfer reforms on local fiscal policy and household location and commuting decisions	Ramboer	1/2021-12/2024			-
T0327	Impact of compensations for indirect emission costs on energy-intensive industries	Ramboer	1/2022-12/2024			-
T0302	Impact of infrastructure, housing and land use policies on local development	Ramboer	1/2021-12/2024			-
T0296	Kiinteistöverojen kohdentuminen	Lyytikäinen	1/2021-12/2023			-
T0342	Kilpailun määrä sote-hankinnoissa	Tukiainen	4/2022-12/2023			-
T0295	Local government grant system and location choices of households and firms	Lyytikäinen	1/2021-12/2023			-
T0012	LUOVA: lukioiden oppimistulokset ja vaikuttavuus	Kortelainen	1/2012-12/2023			T 11/2014, WP 1/2018, WP 5/2018, Ref 2019
T0298	Lääkemarkkinoiden väliset heijastusvaikutukset	Siikanen	11/2020-12/2023			-
T0339	Lääkkeiden hinnat ja lääkkeiden hintasääntely Pohjoismaissa	Siikanen	11/2020-12/2023			-
T0294	Markkinoiden toimivuus	Saxell	7/2018-12/2023			WP 4/2020
T0238	Oikeuden päätöksien taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset	Huttunen	9/2018-7/2024	SA	62701	-
T0340	Sote-työmarkkinat	Saxell	5/2022-12/2024			-
T0164	Terveystieteiden tutkimuksen informaatiojärjestelmien hyödyt	Saxell	1/2015-12/2023			WP 4/2019, WP 10/2020
T0116	Terveystieteiden tutkimuksen tehokkuus	Saxell	1/2015-12/2023			UTA 6/2014, PB 12/2014, UTA 3/2016, UTA 2018, WP 5/2020, Ref 2022
T0346	Terveystieteiden tutkimuksen teknologia ja masennuslääkkeiden käyttö	Saxell	9/2022-6/2023			-
-	The role of firms and employers in labor market integration	Bratu	1/2023 – 12/2024			-
T0336	Yhteishankintojen kustannusvaikuttavuus	Tukiainen	3/2022-5/2023	VN-TEAS	28643	-
Sosiaaliturva, verotus ja tulonjako						
T0335	Deaton review TACI	Paukkeri	1/2020-12/2024	SA	58885	-
T0317	Distribution of wellbeing in Finland in international comparison	Matikka	9/2021-8/2025	SA	53174	-
T0193	Haavoittuvat ryhmät ja politiikkavaikutukset	Paukkeri	4/2016-12/2023			Ref 2017, J 6/2018, UTA 2018, UTA 2019, Ref 2022
T0265	Isät ja lasten taidot	Paukkeri	6/2020-12/2024			-
T0254	Kannustimet ja kilpailu terveyspalveluiden tuotannossa	Kotakorpi	9/2019-12/2023	SA	30747	Ref 2021

Projektinro	Projektin nimi	Vastuututkija	Aikataulu	Ulkoisen rahoitus	Euroa vuonna 2023	Valmiit julkaisut
K0009	SISU-mikrosimulointimallin käyttö ja kehittäminen	Matikka	1/2014-12/2025			-
T0319	SustAgeable Taloudell. ja sosiaal. kestävyys läpi ajan ja alueiden ikääntyvässä yhteiskunnassa	Kyyrä	10/2021-9/2024	STN	374597	Ref 2022, PB 6/2022, UTA 2022
T0279	Taksiuudistuksen vaikutusten arviointi	Harju	5/2020-12/2023			-
T0260	Työnteon kannustimet työkyvyttömyyseläkkeellä	Paukkeri	1/2020-12/2023			-
T0204	Työttömyystuen vaikutukset	Kyyrä	1/2010-12/2023			1 kpl 2011, 1 kpl 2013, 1 kpl 2016, 3 kpl 2017, 1 kpl 2018, Ref 2019, 2 kpl Ref 2020, WP 3/2021, Ref 2022
T0318	Understanding the distribution of wellbeing	Kosonen	9/2021-8/2025	SA	50474	-
T0334.01-04	Verotutkimuksen huippuyksikkö WP1-4	Kosonen	1/2022-12/2029	SA	309963	UTA 1/2022, UTA 2/2022, PB 8/2022, 2 kpl Ref 2022
K0005	YRTTI-tietokannan ylläpito ja kehittäminen	Matikka	jatkuva			-
Työmarkkinat ja koulutus						
T0330	Anonyymi rekrytointi	Virkola	3/2022-12/2023			-
T0308	Eri syistä ja maista maahan muuttaneiden työllistyminen Suomessa	Pesola	5/2021-12/2023	TEM	43000	-
T0323	Eri syistä maahan tulevien todennäköisyys jäädä maahan	Pesola	1/2022-12/2023	TEM	11500	-
T0345	Essays on education, personality and the labor market	Izadi	8/2022-12/2023			-
T0267	Gender and education	Bizopoulou	1/2020-12/2023			2 kpl UTA 3/2022
T0343	How do economic recessions affect inequality	Lombardi	9/2022-8/2025	SA	87540	-
T0329	Johtaja-asemien diversiteetin vaikutukset	Kauppinen	1/2022-12/2023			-
T0311	Kaksivuotisen esiopetuskokeilun arviointi	Sarvimäki	8/2021-12/2025	OKM	64406	-
T0331	Korkeakouluharjoittelut ja työmarkkinoille siirtyminen	Virkola	1/2020-12/2023			-
T0348	Korkeakouluopiskelijoiden työssäkäynnin vaikutukset	Pekkarinen	9/2022-12/2023	VN-TEAS	44568	-
T0270	Lasten kotihoidon tuet ja pienten lasten vanhempien työn tarjonta	Pekkarinen	11/2019-12/2023			UTA 2020
T0322	Maahanmuuttaneiden koulutuspolut	Pesola	1/2022-12/2023	TEM	23000	-
T0312	Mallinnusprojekti	Collan	5/2021-12/2023	OKM	8000	M 3/2022
T0313	Nordic comparative micro-data laboratory for analyses of common shocks: The case of Covid19	Pekkarinen	9/2021-12/2026	Norwegian ...	44000	Ref 2022
T0332	Nälänhätä, demokratisoituminen ja tuloerojen kehitys Suomessa	Virkola	1/2020-12/2023			UTA 6/2021
T0289	Perustulokokeilun työmarkkina- ja hyvinvointivaikutukset	Verho	1/2021-12/2023			-
T0325	PSE jatko: syrjäytymisen estäminen: toimenpiteet ja mekanismit	Pekkarinen	9/2015-12/2023			1 kpl 2016, 3 kpl 2017, 2 kpl 2018, Ref 1/2019, UTA 2022
T0154	Sosiaalinen liikkuvuus Pohjoismaissa	Pekkarinen	1/2015-12/2023			Ref 2015, WP 6/2016, Ref 2016, UTA 2021
T0347	Todistusvalinta ja pisteytysmallit	Pekkarinen	9/2022-12/2024	HY	50848	-
T0153	Tulospalkkauksen käyttö ja sen vaikutukset	Pekkarinen	1/2015-12/2023			UTA 2/2016
T0316	Työllisyyden kuntakokeilun arviointi	Hämäläinen	9/2021-9/2023	VN-TEAS	55637	UTA 1/2022

Projektinro	Projektin nimi	Vastuututkija	Aikataulu	Ulkoinen rahoitus	Euroa vuonna 2023	Valmiit julkaisut
T0324	Työvoiman ulkopuolella olevat ulkomaalaistaustaiset	Pesola	1/2022-12/2023	TEM	23000	-
T0333	Varallisuus ja kotitalouksien taloudelliset päätökset	Virkola	5/2020-12/2023			-
Energia-, ilmasto- ja ympäristöpolitiikka						
T0338	EKUVE Elinkaaripäästöihin pohjautuva kulutusverotus	Remes	4/2022-2/2023	VN-TEAS	25000	-
T0201	Omakotitalojen energiainvestoinnit	Sahari	11/2016-12/2023			J 5/2017, WP 9/2017, UTA 2017, Ref 2019, WP 3/2021
T0229	Ilmastopolitiikan kannustinmekanismit	Ollikka	1/2018-12/2023			UTA 5/2019
T0300	Legitimacy2035: Kansalaiset, legitimizeetti ja Suomen muutos hiilineutraaliksi hyvinvointivaltioiksi	Laukkanen	12/2020-12/2023	STN	98743	M 4/2021, Ref 3/2022
T0305	Liikenteen ilmastopolitiikka	Sahari	3/2021-12/2023			-
T0205	Vuoden 2011 energiaverouudistuksen arviointia	Laukkanen	9/2015-12/2023			UTA 2016, PB 2016
Yritystoiminnan verotus ja sääntely						
T0349	AFRITAX Verokertymän kehittäminen Afrikassa	Berghäll	11/2022-12/2023	UM		-
T0051	Elinkeinopolitiikka, työmarkkinat ja kasvu	Einiö	1/2013-12/2023			3 kpl 2013, 1 kpl 2014, 1 kpl 2015, 5 kpl 2016, Ref 2020
-	Ensimmäisen työntekijän palkkaustuen vaikutukset	Nivala	1/2023-12/2023			-
T0257	Korotett. poistojen käyttöönotto 2012–2016, tuottavuus ja yritysverotus	Berghäll	11/2019-12/2023			-
T0303	Kotitalousvähennyksen vaik. työllisyyteen ja harmaaseen talouteen	Koivisto	1/2020-12/2023			UTA 1/2021, UTA 3/2021, M 1/2021
T0262	Palkkaerot ja palkkojen sopeutuminen	Einiö	1/2020-12/2023			-
..	Rekrytointitutkimuksen jatkosuunnittelu	Einiö	5/2021-12/2023			-
T0328	Suomalaiset yritykset kansainvälisten veroreformien pyörteissä	Kari	1/2022-2/2023	TT-säätiö	20105	-
T0188	Verkostovaikutukset työmarkkinoilla, koulutuksessa ja innovaatiotoiminnassa	Einiö	1/2016-12/2023			2 kpl UTA 2018, Ref 8/2021
T0326	Yritystukien kokonaistaloudelliset vaikutukset	Einiö	6/2020-12/2023			2 kpl UTA 1/2022
T0184	Yritysveropohjan harmonisoinnin vaikutukset	Kari	1/2016-12/2023			WP 2018, M 6/2020, T 6/2020, UTA 2021, M 1/2022
T0341	Yritysverotukien käsite, luokittelu ja vaikuttavuus	Kari	4/2022-1/2023	TEM	12670	-
T0022	Yritysverotuksen veroastekynnys ja kannusteet	Kari	1/2011-12/2023			WP 12/2012, Ref 2015, WP 10/2016